

HOVEDTANKER I GALATERBREVET

A.O. Halås 2009

III ET LIV I FRIHET (Kapittel 5-6)

Kap 5, 1- 13 er en overgang fra Galaterbrevets ”dogmatiske del” til brevets ”etiske del”. De to siste kapitlene har fokus på at når en kristen er frikjøpt fra lovens krav kan han derfor+ leve et hverdagsliv i frihet.

6) FRIHET FRA LOVEN ER IKKE FRIHET TIL HVA SOM HELST

a) Paulus har ikke fjernet loven

Paulus sin sterke kamp imot loven som grunnlag for frelsen førte til at han ble anklaget for å ville fjerne loven og slik åpne for at de kristne kunne leve umoralsk. Men Paulus har ikke fjernet loven som hjelp og veiledning til hvordan vi skal leve. En levende tro på Jesus vil og må vises igjen i måten du lever på. Et slikt liv er i tråd med lovens gode intensjon.

b) Vi er ikke UNDER loven, men skal leve ETTER loven

De mange ”sermonial-lovene” som utgjorde Moseloven (jfr. 2.-5. Mosebok) gjaldt kun jødene i tiden fra Moses til Jesus. Ved Jesu død er disse opphevet og fjernet både for jøder og hedninger. Blant disse var kravet til omskjærrelse, holde ”festkalenderen” o.s.v.

Men Guds lov inneholder også etiske krav som er uttrykk for Guds evige vilje. Disse gjaldt både før Moses og etter Jesu død. De etiske krav i loven gjelder derfor til alle tider, ikke som frelsesvei men som leveregler for oss. Når Gud sier ”ikke lyy, ikke stjel” så er det Guds evige vilje, og den forandret seg ikke verken på Sinai eller Golgata.

”En kristen skal gjøre ETTER loven men han skal ikke være UNDER loven” Ole. Øystese

”Å være UNDER loven vil si at man med trussel om døden (Gal 3,10) er henvist til å skulle oppfylle alle Guds bud av egen naturlig kraft. Ja selv om man skulle gjøre det i Guds kraft ville en fremdeles være under loven dersom hensikten med lovoppfyllelsen var å bli rettferdig for Gud” Olav Moe / Bibelverket

”En ganske annen sak er å studere Guds lov i bevisstheten om at en trenger Guds Ords veiledning for å kunne trekke kjærlighetens konsekvenser i full overensstemmelse med Guds vilje. Å gjøre ETTER loven for å leve rett med sin neste er noe helt annet enn å være UNDER loven for å tilfredsstille Guds krav om rettferdighet” Ole Øystese

c) Misbruk av loven er å tro at man er fri til alt

Den kristne frihet er ikke en frihet til å gjøre alt hva man vil, men en frihet til å leve med og for Jesus og slik også for våre medmennesker. Våre gode gjerninger holder ikke som frelsesgrunnlag, men de er likevel til nytte for andre mennesker.

Gal 5:13 For dere ble kalt til frihet, brødre. La bare ikke friheten bli et påskudd for kjødet, men tjen hverandre i kjærlighet.

Gal 2:20 1Kor 10:23 Rom 14:8

Dette er ”lovoppfyllelse” til beste for våre medmennesker og til ære for Guds navn. Det er viktig å legge merke til at Paulus ikke sier ”hold loven” men han taler om å tjene hverandre i kjærlighet og om åndens frukter (ikke åndens gjerninger).

Tit 3:8-9 Det er et troverdig ord, og dette vil jeg at du skal innprente, for at de som tror på Gud må legge vinn på å gjøre gode gjerninger. Dette er godt og nyttig for menneskene...

7) **KJØDETS OG ÅNDENS FRUKTER**

a) **Lastenes katalog (5, 19 – 21)**

Det var ikke uvanlig i Pauls sin samtid å operere med ”lastekataloger” og Paulus bruker sannsynligvis en oppramsing som var allment kjent. Disse tingene er et resultat av hva vi er, av vår natur. Fall i slike synder skjer alle og omfattes av Guds syndsforlatelse i Jesus. Men den som ”gjør dette” (av det greske ”prassein” = ”praktisere”), altså gjør det til en praksis og en levemåte stiller seg slik utenfor livssamfunnet med Jesus.

b) **Åndens frukter**

Som en motsetning til ”kjødets laster” ramser så Paulus opp Åndens frukter. Ikke ”Åndens gjerninger” som noe vi kan skape selv men frukter som Den Hellige Ånd kan skape i vårt liv og som slik gjør at vi lever etter Guds vilje

Gal 5:22 Men Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet, avholdenhet.

Paulus nevner kun ting som har med vårt sinnelag å gjøre og ikke en eneste konkret gjerning. Når Den Hellige Ånd får formet vårt sinnelag så skapes disse fruktene som slik vises igjen i våre liv og våre gjerninger. La oss anvende det i vår hverdag:

- **Økonomien**

Mine penger har jeg fått av Gud og jeg skal forvalte de slik han ønsker. Åndens frukt er avholdenhet. Hva ”avholder” jeg meg fra for å kunne gi mer til Guds rike?

- **Tiden**

Det er ikke likegyldig hva jeg prioriterer å gjøre med tiden min. En dag har du ikke flere sekunder igjen å disponere. Åndens frukt er langmodighet og tålmodighet.

- **Ved frokostbordet**

Det er ved frokostbordet tidlig en mandag morgen du viser hvilke frukter du bærer, ikke på søndagsmøtet på bedehuset. Åndens frukt er mildhet og overbærenhet.

- **Bak rattet**

Bilkjøring tar en stor del av vår tid. En kristen skal ha samme forhold til fartsgrenser, fløyte, medtrafikanter, og trafikkregler som til sin Frelser. Åndens frukt er tålmodighet, også i bilkø.

- **En tur på butikken**

Mister du ned et eple så tar du det opp igjen. En kristen sniker ikke i køen eller går fra den tomme handlevogna midt på gulvet. Åndens frukt er godhet og trofasthet.

- **Naboen**

En kristen kan vitne på bedehuset men hvis han samtidig er den sureste naboen i bygda, så faller vitnesbyrdet dødt til jorden. Åndens frukt er mildhet og kjærlighet.

- **Svart arbeid**

Å unnlate å betale moms eller skatt er synd og brudd på både det 7. og 8. bud. Det er ikke ”mer” synd å rane en bank enn å utføre litt svart arbeid. Guds hellige bud fordømmer alle former for svindel og tyveri. Åndens frukter er trofasthet. Rom 2:21

- **I møte med ektefellen og barna**

Bibelen setter høye krav til hvordan ektefeller skal være mot hverandre og hvordan foreldre skal være mot sine barn. *Ef 5, 22 – 31 Kol 3,18 – 21 1. Pet 3,1 f.f Ef 6,4*

En kristen ektemann og far forteller sin kone og sine barn at han er glad i dem, fordi han har Jesus selv som forbilde. Som kristen ektemann skal jeg hver dag bruke mye tid og krefter på å gjøre livet vesentlig lettere og muntre for min kone og mine barn. Åndens frukt i mitt liv skal skape glede, kjærlighet og godhet i min families liv.

- **På jobb og skole**

En kristen utfører sitt yrke for Herren. Mitt daglige yrke er et kall fra Gud. Det er min åndelige gudstjeneste i hverdagen. En kristen fusker ikke og skulker ikke. Åndens frukt er trofasthet.

Rom 12:1-2 Kol 3,23

- **På bedehuset**

Bedehuset (og den kristne forsamlingen) er ikke et sted for å vise seg selv fram for å få ære av andre. Den er heller ikke et alibi for et dårlig hverdagsliv. Lever du ikke som en kristen i din hverdag, gjør du det ikke på bedehuset heller. Åndens frukt er saktmodighet.

Matt 23, 23 Judas brev v. 20 1. Pet 4,10

- **Jesus står for døren og banker**

Åp 3,20 Joh 11,28

Hvis det er stengte rom i livet ditt så står Jesus og banker på disse og da sitter du akkurat nå og tenker på dette. Dette er ting som Jesus vil ha forandret i din hverdag og i ditt liv.

KORT OPPSUMMERING:

Tredje hovedtanke i Galaterbrevet er at selv om en kristen er frikjøpt fra lovens krav til frelse, så skal vi likevel leve et liv som bærer Åndens frukter. Når et menneske er blitt en kristen skal og må dette vises igjen i hverdagen.

8) AVSLUTNING

Paulus brukte en sekretær/hurtigskriver når han skrev sine brev, men avslutter alltid med en håndskrevet hilsen (6,11-18). I denne hilsen understreker han særlig to ting:

- judaistene forkynder et falskt budskap fordi dette er mer komfortabelt og gjør at de slipper ubehag og forfølgelse (v 12)
- Paulus tar ordet "brødre" med i sin velsignelse til slutt og Galaterbrevet med sine skarpe ord der det eneste stedet dette skjer. Enda er det håp, enda er galaterne Paulus sine kristne brødre og han ber og håper at det vil fortsette å være det.